

ZAKON O TURISTICKO-UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se turističko gospodarstvo, način i uvjeti privredjivanja u turističkom gospodarstvu kao i turističko-ugostiteljska inspekcija i nadzor.

Članak 2.

Turističkim gospodarstvom smatra se: turistička i ugostiteljska djelatnost

II - TURISTICKA DJELATNOST

Članak 3.

Turistička djelatnost u smislu ovoga zakona smatra se pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodica, pratitelja, animatora i zastupnika, turističke usluge u nautičkom turizmu, seoskom domaćinstvu, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, sportskom, lovnom i drugim oblicima turizma kao i pružanjem ostalih turističkih usluga.

Članak 4.

Turistička djelatnost obuhvata:

1. organiziranje i provodjenje putovanja i boravka osoba;
  2. posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga;
  3. pružanje usluga turističkog vodica, pratitelja i zastupnika;
  4. turistička animacija;
  5. usluge iznajmljivanja objekata i vezova;
  6. davanje obavještenja i savjeta o ponudi i korištenju usluga prijevoza, boravka i drugih za putnike važnih usluga;
  7. staranje o prtljazi putnika tijekom korištenja turističkih usluga;
  8. posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage;
  9. poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (vjerski, nautički, seoski, zdravstveni, kongresni, lovni, izletnički i dr.);
  10. pribavljanje putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravka u inozemstvu;
  11. pružanje usluga s plovnim objektima i usluga na njima ukoliko ih prodaje ovlaštena agencija;
  12. čuvanje i održavanje plovnih objekata, usluge skipera, kao i druge usluge za potrebe nautičkog turizma;
  13. agencijski - pomorski poslovi za prihvat i otpremu turističkih plovnih objekata;
  14. izdavanje u zakup vozila, jahti i drugih plovnih objekata, bicikala, pribora za skijanje, ronjenje i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davatelja usluga radi njihovog pribavljanja;
  15. poslovi u svezi s pribavljanjem odobrenja za lov i ribolov;
  16. poslovi na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih osoba - organizatora (incentive putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru zdravstvenog, lovnog turizma i drugo);
  17. prodaja i posredovanje u prodaji turističkih usluga;
  18. prodaja vozničkih karata;
  19. poslovi u svezi s izdavanjem soba i apartmana od strane fizičkih osoba i pružanja usluga fizičkih osoba na plovnim objektima;
  20. prodaja ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe;
  21. prodaja robe vezane za potrebe putovanja;
  22. posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica.
- Pored navedenih turističkih usluga iz stavka 1. ovog članka ministar Federalnog ministarstva trgovine (u daljem tekstu: Ministar) može za pojedine turističke usluge propisati uvjete i način za njihovo obavljanje.

Članak 5.

Turističku djelatnost mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti, propisane zakonom.

Clanak 6.

Predmet poslovanja subjekata koji obavljaju turisticku djelatnost iz predhodnog clanka mora biti utvrdjen aktom o osnivanju sukladno ovom zakonu, te drugim propisima i obicajima u turizmu, s tim da poslovi iz clanka 4. ovog zakona moraju biti i poimenicno navedeni.

Clanak 7.

Poduzeca i drugi subjekti koji obavljaju turisticku djelatnost obvezni su:

1. poslovati sukladno odredbama ovog zakona, propisa donesenih temeljem ovog zakona te u skladu s poslovnim obicajima u turizmu;
  2. pružati turistické usluge koje prema propisima i obicajima spadaju u predmet njihovog poslovanja;
  3. objaviti sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih sadržaja i cijena;
  4. za svaku izvršenu turisticku uslugu korisniku usluge izdati racun s brojem i cuvati kopije tog racuna za vrijeme koje je odredjeno propisima iz podrucja racunovodstva odnosno najmanje 30 dana od dana izdavanja racuna;
  5. najkasnije u roku od 8 dana odgovoriti na zahtjev za trazenu turisticku uslugu i izvršiti prihvacenu uslugu prema ugovorenim uvjetima;
  6. pridržavati se utvrdjenih sadržaja i cijena usluga;
  7. u prostorijama i na mjestima gdje se prodaju turistické usluge voditi knjigu žalbe i u roku od 15 dana odgovoriti na svaki izneseni prigovor;
  8. pridržavati se i svih drugih uvjeta poslovanja koje su sami utvrdili.
- Ministar ce propisati oblik i nacin vodjenja knjige žalbe kao i postupak u svezi prigovora.

Clanak 8.

Sportski klubovi, sindikati, vjerske zajednice i sl. (u daljnjem tekstu: udruge) mogu organizirati putovanje i boravak isključivo za svoje članove. Reklamiranje i promocija za putovanja i boravke iz prethodnog stavka dozvoljeno je jedino internim glasilima i priopćenjima koje dobivaju članovi udruge. Udruge su obvezatne za putovanja i boravke iz stavka 1. ovog clanka koristiti samo ona prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

A. PUTNICKA AGENCIJA

Clanak 9.

Putnickom agencijom u smislu ovog zakona, smatra se poduzece upisano u sudski registar koje se bavi organiziranjem turistickih i poslovnih putovanja i boravka, posredovanjem i pruzanjem svih ostalih usluga u svezi s time, te prodajom svojeg vlastitog turistickog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turistickih usluga.

Clanak 10.

Putnikom u smislu ovog zakona smatra se korisnik turistickih usluga koji kupuje ili je suglasan kupiti turisticki paket -aranz man, odnosno turisticko putovanje ili druge turistické usluge.

Clanak 11.

Turistickim paketom - aranzmanom, u smislu ovog zakona, smatra se unaprijed utvrdjena kombinacija od najmanje dvije ponudjene pojedinačne usluge koje se prodaju po jednoj, unaprijed utvrdjenoj cijeni s tim da ukupna usluga traje dulje od dvadeset i cetiri sata i ukljucuje jedno nocenje odnosno smjestaj. Izletnickim programom, u smislu ovog zakona, smatra se kombinacija od najmanje dvije ponudjene usluge, ali koje traju manje od dvadeset i cetiri sata i ne ukljucuju nocenje odnosno smjestaj. Poslovi putnicke agencije

Clanak 12.

Poslovi putnicke agencije su:

1. organiziranje i prodaja turistickih paketa - aranzmana,
2. organiziranje i prodaja izletnickih programa,
3. posredovanje u prodaji karata ili rezervaciji mjesta za sva prijevozna sredstva,
4. posredovanje pri rezervaciji smjestaja i pruzanju usluga u ugostiteljskim objektima,
5. zastupanje domacih i stranih putnickih agencija i nudjenje, u njihovo ime, usluga utvrdjenih tockom 1. ovog

stavka,

6. davanje turističkih obavijesti i nudjenje propagandnog materijala,
7. usluge mjenjarnice, prodaju i kupnju putničkih čekova,
8. otprema, prijevoz i prijenos prtljage,
9. pravne usluge u svezi s osiguranjem putnika i prtljage,
10. iznajmljivanje automobila s ili bez vozača, kao i posredovanje kod iznajmljivanja automobila,
11. rezervacije, nabave i prodaje ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr.,
12. iznajmljivanje opreme, pribora i sprava za sport i rekreaciju,
13. unajmljivanje letjelica, brodova, autobusa, automobila, specijalnih vlakova i drugih prijevoznih sredstava za potrebe vlastitih turističkih usluga,
14. organiziranje usluga smještaja i prehrane u ugostiteljskim objektima,
15. organiziranje charter prijevoza,
16. poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (zdravstveni, kongresni, lovni, izletnički, vjerski i dr.),
17. organiziranje lova i ribolova za turiste,
18. prodaju robe vezane za potrebe putovanja,
19. druge usluge srodne turističkoj djelatnosti.

Obveze putničke agencije

Članak 13.

Pored uvjeta koje treba ispuniti da bi dobila odobrenje za obavljanje djelatnosti putničke agencije, (članak 19. ovog zakona), putnička agencija obvezna je:

1. na ulazu u poslovni prostor putničke agencije izložiti natpisnu ploču na kojoj je tvrtka putničke agencije,
2. ukoliko obavljajući turističke usluge zastupa druge putničke agencije, na zahtjev korisnika njezinih usluga izjasniti se u kakvom svojstvu to radi i koji joj je obim ovlastenja.

Članak 14.

Putnička agencija obvezna je prijevoz putnika obavljati vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba koje su registrirane za obavljanje djelatnosti i prijevoza putnika. Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovog članka, ukoliko prijevoz putnika nije moguće izvršiti na način odredjen u stavku 1. ovog članka, može se u prijevozu putnika koristiti i prijevozno sredstvo u vlasništvu inozemnih pravnih i fizičkih osoba.

Članak 15.

Tvrtka putnička agencija, sjediste putničke agencije moraju biti vidljivo naznačeni u svim reklamnim i propagandnim materijalima kao i svim drugim poslovnim dokumentima putničke agencije.

Članak 16.

Kada putnička agencija organizira grupna putovanja obvezna je tijekom cijelog putovanja osigurati turističkog pratitelja koji posjeduje odgovarajuću sposobnost i kvalifikaciju. Putnička agencija u slučajevima iz stavka 1. ovog članka dužna je osigurati najmanje jednog turističkog pratitelja na svakih 70 putnika. Ako putnička agencija ne raspolaze s kvalificiranim turističkim pratiteljem, ona može osigurati stručnog djelatnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti. Za grupne posjete gradovima i turističkim mjestima za koja je u programu predviđeno razgledavanje grada odnosno turističkog mjesta, putnička agencija obvezna je angažirati turističkog vodica koji je ovlasten za pružanje usluge turističkog vođenja.

Članak 17.

Putnička agencija obvezna je za svaki aranžman odnosno putovanje izdati program, prospekt ili katalog kojeg je putniku obvezna staviti na raspolaganje prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja ili korištenja drugih usluga, a koji sadrži:

1. detaljan opis putovanja i sredstava prijevoza, smještaja i obroka prehrane, kao i svih dodatnih usluga,
2. naznaku redoslijeda i vremena pružanja pojedinih usluga (itinerer),
3. cijenu organiziranog putovanja i posebno cijenu usluga koje nisu uključene u cijenu aranžmana,
4. datum početka i završetka putovanja,
5. informacije i savjete o putovanju i uslugama koje bi putniku trebale biti značajne (npr. o valuti, klimi, zdravstvenim uvjetima itd.),
6. uvjete prijave i otkaza, te za što sve organizator jamci putniku.

Clanak 18.

Putnicka agencija obvezna je koristiti prijevozna sredstva osigurana obveznim osiguranjem putnika u skladu sa zakonom. Putnicka agencija duzna je putniku ponuditi i posebno osiguranje od povreda, smrti, troskova liječenja, gubitka prtljage i drugih rizika tijekom putovanja. Upis putnicke agencije u sudski registar

Clanak 19.

Za upis putnicke agencije u sudski registar poduzece treba ispuniti opce uvjete utvrdjene zakonom kao i posebne uvjete utvrdjene ovim zakonom. Odgovornost putnicke agencije

Clanak 20.

Putnicka agencija koja se bavi organiziranjem putovanja duzna je osigurati se kod drustva za osiguranje za rizike koji nastaju kod organiziranja putovanja. Obvezno osiguranje za rizike kod organiziranja putovanja ostvaruje se osiguravanjem putnika i njihove prtljage (za moguće povrede tijela, smrt, bolest, gubitak prtljage i sl.).

Clanak 21.

Policom osiguranja iz clanka 18. ovog zakona obvezno moraju biti pokrivene odgovornosti za materijalne i nematerijalne stete koje bi mogli pretrpiti korisnici usluga putnicke agencije. Pokrice iz stavka 1. ovog clanka ukljucuje rizike od svih vrsta elementarnih nesreca, tjelesnih povreda, materijalnih i finansijskih steta. Putnicka agencija je duzna voditi brigu da je policia osiguranja iz stavka 2. ovog clanka uvijek vazeca. Poslovni prostor i opremljenost

Clanak 22.

Za obavljanje poslovanja putnicka agencija u sjedistu tvrtke mora raspolagati poslovnim prostorijama koje omogucuju uspjesno i kvalitetno obavljanje djelatnosti. Ministar ce propisati dodatne minimalne uvjete koje moraju ispunjavati poslovne prostorije putnicke agencije.

Clanak 23.

Poslovne prostorije iz clanka 22. ovog zakona moraju ispuniti slijedece uvjete: 1. da su namijenjen iskljucivo poslovanju putnicke agencije, sukladno odredbama ovog zakona, 2. da je zasebna cjelina u odnosu na druge poslovne prostorije pravnih i fizickih osoba koje posluju u istom objektu. Iznimno, od odredbe tocke 2. stavak 1. ovog clanka, poslovne prostorije ne moraju biti zasebna poslovna cjelina u slucaju kada se te prostorije nalaze u objektima namijenjenim drugim aktivnostima: u hodnicima hotela, u sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, morskog ili zracnog prijevoza. U poslovnim prostorijama putnicke agencije moraju tijekom poslovnog vremena putnicke agencije biti stalno nazocna najmanje jedna osoba koja ispunjava uvjete za rad u putnickoj agenciji propisane ovim zakonom. Poslovna tajna

Clanak 24.

Putnicka agencija je duzna cuvati kao poslovnu tajnu sve sto je saznala o osobi / putniku i bez odobrenja osobe/putnika nikome ne smije priopciti njegovu adresu, mjesto, vrijeme putovanja, boravak, uplacenu cijenu, a ni imena njegovih suputnika. Voditelj poslovnice

Clanak 25.

Putnicka agencija koja neposredno prodaje turisticke paket aranzmane i izletnicke programe mora imati u svakoj poslovnici najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice koji ispunjava propisane uvjete. Voditelj poslovnice odgovoran je za rad u poslovnici sukladno ovom zakonu.

Clanak 26.

Ovlasteni voditelj poslovanja poslovnice mora ispunjavati uvjete propisane odlukom o osnivanju.

B. TURISTICKI VODIC, PRATITELJ, ANIMATOR I ZASTUPNIK

Turisticki vodici

Clanak 27.

Turisticki vodici je osoba koja turistima pokazuje i strucno objasnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturno-povijesne spomenike, umjetnicka djela, etnografske i druge znamenitosti, povijesne dogadjaje i legende o tim dogadjajima i licnostima, drustveno-politicke tijekove i zbivanja te ekonomska dostignuca mjesta i podrucja (u daljnjem tekstu: turisticki vodici). Ne smatra se turistickim vodicom strucni djelatnik koji obavlja poslove vodica na svom radnom mjestu kod pravne osobe ili fizicke osobe unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), strucni djelatnik putnicke agencije koji prati skupinu turista iz mjesta u mjesto, vodici u planinama i jamama, u lovu i ribolovu, kao i voditelj i pratitelj ekskurzije i izleta.

Clanak 28.

Turisticki vodici moze biti osoba:

1. koja je gradjanin Federacije i drzavljanin Bosne i Hercegovine;
2. koja ima potpunu poslovnu sposobnost;
3. koja ima najmanje srednju strucnu spremu;
4. polozen strucni ispit za turistickog vodica;
5. koja poznaje najmanje jedan svjetski jezik;
6. kojoj pravomocnom presudom ili rjesenjem o prekrsaju nije izrecena zabrana obavljanja poslova turistickog vodica.

Clanak 29.

Strucni ispit za turistickog vodica polaze se prema utvrdjenom ispitnom programu iz opceg i posebnog dijela. O polozenom strucnom ispitu izdaje se uvjerenje.

Clanak 30.

Strucni ispit za turistickog vodica polaze se pred ispitnom komisijom koja se, ustrojava pri Federalnom ministarstvu trgovine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Clanak 31.

Ministar ce propisati ispitni program za turisticke vodice, sastav ispitne komisije i nacin polaganja ispita. Ispitni program iz stavka 1. ovog clanka objavljuje se u "Sluzbenim novinama Federacije BiH". Turisticka zajednica kantona moze propisati dopunski ispitni program za turisticke vodice koji ce obavljati poslove na njenom podrucju.

Clanak 32.

U slucaju znacajnijih izmjena propisa i drugih uvjeta koji bi zahtijevali bitno drukciju sadrzaj ili nacin obavljanja poslova turistickog vodica ili u slucaju utvrdjene potrebe obnavljanja znanja turistickog vodica, moze se obaviti provjeravanje strucnog znanja turistickih vodica. Potrebu za provjeravanjem strucnog znanja turistickih vodica iz stavka 1. ovog clanka te nacin provjeravanja kao i druga pitanja u svezi s provjeravanjem strucnog znanja turistickih vodica utvrdjuje ministar.

Clanak 33.

Turisticki vodici duzan je poslove vodica obavljati savjesno i strucno, u skladu s odredbama ovog zakona, poslovnim obicajima, statutom i aktima udruge turistickih vodica ciji je clan.

Clanak 34.

Putnicka agencija, i drugi korisnici usluga turistickog vodica, ne mogu obavljanje usluga turistickog vodica povjeriti osobi koja ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom.

Clanak 35.

Istaknutim znanstvenicima i stručnjacima može se priznati svojstvo počasnog turističkog vodica iz područja uze specijalnosti. Počasni turistički vodic može obavljati poslove vodica samo povremeno. Svojstvo počasnog turističkog vodica utvrđuje ministar.

Članak 36.

Pri obavljanju poslova, turistički vodic mora imati iskaznicu turističkog vodica kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodica, turistički vodic pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu. Ministar će propisati obrazac i izgled iskaznice turističkog vodica, kao i način izdavanja.

Članak 37.

Za pružanje usluga turističkog vodica turistički vodic mora posjedovati odobrenje općinskog tijela. Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje na zahtjev turističkog vodica općinsko tijelo, na čijem području turistički vodic ima prebivalište.

Članak 38.

Odobrenje iz članka 37. ovog zakona mora sadržavati:

1. Ime i prezime turističkog vodica, mjesto prebivalista, područje na kojem će obavljati poslove;
2. Stecenu stručnu spremu i datum kada je položio ispit za turističkog vodica;
3. Jezike na kojima će pružati usluge turističkog vodica;
4. Ako turistički vodic pruža usluge samo u jednom razdoblju tijekom godine (sezonski) - razdoblje u kojem pruža usluge. Stecena stručna sprema unosi se u odobrenje sukladno podacima iz potvrde o položenom stručnom ispitu.

Članak 39.

Općinsko tijelo dostavit će odobrenje iz članka 37. ovog zakona nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave kao i nadležnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji.

Članak 40.

Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodica upisuje se u upisnik koji vodi nadležno općinsko tijelo. Oblik, sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovog članka propisuje ministar.

Članak 41.

Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodica prestaje vrijediti u sljedećim slučajevima:

1. Odjavom - danom podnošenja odjave općinskom tijelu.
2. Ako prestane ispunjavati jedan od propisanih uvjeta iz članka 28. ovog zakona.
3. Ako se naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima. O prestanku odobrenja iz stavka 1. ovog članka općinsko tijelo donosi posebno rješenje.

Turistički pratitelj

Članak 42.

Turistički pratitelj je osoba koja obavlja operativno - tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima osnovna preporčenja o svrsi putovanja.

Članak 43.

Turistički pratitelj je osoba koja ispunjava uvjete iz članka 28. ovog zakona, osim uvjeta iz točke 4. toga članka.

Članak 44.

Putnička agencija ne može obavljanje poslova pratitelja povjeriti osobi koja ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom.

Turisticki animator

Članak 45.

Turisticki animator je osoba koja organizira slobodno vrijeme turistima koji se nalaze na organiziranom turistickom putovanju za vrijeme njihovog boravka u hotelima. Za turistickog animatora vrijede odredbe ovog zakona koje se odnose na turistickog pratitelja.

Turisticki zastupnik

Članak 46.

Turisticki zastupnik je osoba koja zastupa organizatora putovanja u mjestu ispunjavanja usluga. Organizator je dužan pismeno obavijestiti davatelja usluga o osobi zastupnika, njegovim ovlastenjima i svim eventualnim promjenama.

Članak 47.

Ovlastenja turistickog zastupnika su slijedeca: - stiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davatelja usluga, - pruža obavještenja i upute putnicima kod izvršenja programa putovanja i dodatnih usluga, - naručuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja prema dobivenim ovlastenjima, - posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izlet, kulturne i sportske priredbe i sl.), - obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

C. TURISTICKE USLUGE U NAUTICKOM TURIZMU

Članak 48.

Nauticki turizam je, u smislu ovog zakona, plovidba i boravak turista (u daljnjem tekstu: nauticara) na moru i jezerima radi odmora i rekreacije u neposrednom dodiru s prirodom.

Članak 49.

Usluge u nautickom turizmu su:

1. iznajmljivanje prostora uz uređenu i djelomicno ili potpuno zasticenu obalu (u daljnjem tekstu: vez) za smjestaj plovila i nauticara koji borave na njima;
2. iznajmljivanje plovila za pojedinačna i obiteljska visednevna krstarenja u priobalju (chartering);
3. iznajmljivanje plovila za grupna kružna visednevna putovanja u priobalju (cruising);
4. iznajmljivanje posebno opremljenih plovila za grupna dnevna ili visednevna putovanja i pružanje usluga podvodnog ronjenja;
5. prihvata, cuvanje i održavanje plovila na vezu u moru i jezerima i suhom vezu;
6. usluge snabdijevanja (vodom, gorivom u posebnim crpkama, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.);
7. škole jedrenja, obuke za skipere i voditelje brodica;
8. uređenje i pripremanje plovila;
9. davanje različitih informacija (vremenska prognoza, nauticki vodici i sl.) i
10. ostale usluge u svezi s putovanjem i boravkom turista nauticara.

Članak 50.

Usluge u nautickom turizmu mogu pružati pravne i fizičke osobe koji ispunjavaju uvjete propisane zakonom, a sukladno člancima 55 - 58.

Članak 51.

Usluge u nautickom turizmu pružaju se u marinama i u drugim lukama otvorenim za putnicki promet i nauticko - turistickim centrima (u daljnjem tekstu: luke nautickog turizma). Luke nautickog turizma se razvrstavaju i kategoriziraju. Ministar će propisati vrste i kategorije luka nautickog turizma, minimalne tehničke uvjete koje moraju ispunjavati, te postupak za njihovo utvrđivanje. O kategorizaciji luka nautickog turizma rješava općinsko tijelo. O žalbi na rješavanje iz stavka 4. ovog članka odlučuje Ministarstvo. Rješavanje Ministarstva je konačno.

D. TURISTICKE USLUGE U SEOSKOM DOMACINSTVU

Clanak 52.

U seoskom domacinstvu mogu se pružati usluge boravka turista radi odmora i rekreacije u ugodjaju seoskog života i krajolika s mogućnošću sudjelovanja u aktivnostima seoskog gospodarstva.

Clanak 53.

Turističke usluge u seoskom domacinstvu osobito su: iznajmljivanje konja za jahanje, lova i ribolova na seoskom gospodarstvu, foto safari, organiziranje branja plodina i gljiva, berbe voca i povrca, ubiranje ljetine i dr. Turističke usluge iz stavka 1. ovog clanka može pružati vlasnik seoskog gospodarstva sa članovima svoje obitelji ukoliko ispuni uvjete propisane ovim zakonom i drugim propisima. Ministar će propisati način i uvjete za pružanje usluga iz stavka 1. ovog clanka, te postupak i uvjete za pribavljanje odobrenja za obavljanje tih usluga.

E. OSTALE TURISTICKE USLUGE

Clanak 54.

Ostalim turističkim uslugama smatraju se:

- iznajmljivanje sandolina te njihov smjestaj i cuvanje,
- iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi,
- iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
- iznajmljivanje suncobrana i lezaljki i dr.
- iznajmljivanje skijaskе, ribolovne opreme i sl.

Clanak 55.

Za pružanje usluga iz clanka 54. ovog zakona, ukoliko ih ima namjeru pružiti fizička osoba, obvezna je pribaviti odobrenje općinskog tijela. Odobrenje iz stavka 1. ovog clanka može pribaviti osoba koja ispunjava slijedeće uvjete:

1. da je građanin Federacije i državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da je stariji od 15. godina
3. da raspolaze sredstvima za pružanje usluga i dokazom o vrijednosti sredstava,
4. da je pribavio vazecu policu osiguranja iz koje se pokriva šteta korisniku usluge u slučaju nesreće.

Clanak 56.

Rjesenje o odobrenju za pružanje usluga osoba iz clanka 55. stavak 1. ovog zakona obvezno sadrži:

1. ime i prezime osobe te njegov jedinstveni matični broj;
2. vrstu usluge i kapacitet koju će osoba pružati;
3. mjesto gdje se usluga pruža;
4. naznaku da li se usluga pruža tijekom cijele godine ili samo sezonski.

Clanak 57.

Rjesenje o odobrenju za pružanje usluga iz clanka 56. ovog zakona upisuje se u upisnik odobrenja za pružanje usluga fizičkih osoba koji vodi općinsko tijelo. Oblik, sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovog clanka propisuje ministar kantona.

Clanak 58.

Rjesenje o odobrenju iz clanka 56. prestaje vaziti:

1. odjavom osobe, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave općinskom tijelu;
2. ako osoba ne otpočne pružati usluge u roku od 6 mjeseci od dana pribavljenog odobrenja;
3. ako je inspekcijским nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni ovim zakonom i drugim propisima određeni uvjeti, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku;
4. ako nadležno tijelo općinske uprave naknadno utvrdi da je rjesenje o odobrenju utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku vazenja rjesenja o odobrenju iz stavka 1. ovog clanka rjesenje donosi opcinsko tijelo, a dostavlja ga nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave i nadležnoj inspekciji.

III - UGOSTITELJSKA DJELATNOST

Clanak 59.

Ugostiteljskom djelatnoscu smatra se pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pica i napitaka i pružanje usluga smjestaja. Ugostiteljskom djelatnoscu smatra se i pripremanje hrane za potrosnju na drugom mjestu (u prijevoznim sredstvima, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering).

Clanak 60.

Ugostitelj može pružiti i jednostavne ugostiteljske usluge. Jednostavnom ugostiteljskom uslugom smatra se pripremanje i usluživanje jela bez složenije kuhinjske pripreme, kao i pripremanje i usluživanje pica i napitaka. Jednostavne ugostiteljske usluge mogu se pružiti i izvan poslovnih prostorija i prostora ugostitelja. Izvan poslovnih prostorija i prostora ugostitelja mogu se usluživati jela u konfekcionarnom stanju, pica i napici u skladu sa zahtjevima higijene, te sladoled u originalnom pakovanju. Opcinsko vijeće može odrediti prostore na kojima se jednostavne ugostiteljske usluge mogu pružiti izvan poslovnih prostorija i prostora ugostitelja. Opcinsko vijeće propisuje koji tehnički i zdravstveni uvjeti moraju biti ispunjeni za pružanje usluga iz stavka 1. i 3. ovog clanka. Odredbe clanka 71. stavka 1. točke 6, 7, 8. i 9. ne primjenjuju se na pružanje jednostavnih ugostiteljskih usluga, a ostale točke clanka 71. stavka 1. ovoga zakona primjenjuju se na odgovarajući način.

Clanak 61.

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje su registrirane kod nadležnog registracionog suda odnosno kod nadležnog opcinskog tijela i ispunjavaju ostale uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: ugostitelji). Ugostiteljsku djelatnost, pod uvjetima određenim ovim zakonom, u svojim poslovnim prostorijama i prostorima mogu obavljati i ugostiteljske obrazovne ustanove (ugostiteljske škole). Ugostitelj može, bez upisa u registar, obavljati i druge djelatnosti u manjem opsegu koje služe obavljanju ugostiteljske djelatnosti, a koje se uobičajeno obavljaju uz ugostiteljsku djelatnost (prodaju novina i casopisa, duhanskih preradjevina, pružanje usluga biljara, bocanja, kuglanja, tenisa i sl.).

Clanak 62.

Pravne i fizičke osobe mogu organizirati pružanje usluga smjestaja i prehrane za svoje djelatnike, članove, umirovljenike, te članove uže obitelji svojih djelatnika i umirovljenika, pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, u objektima zatvorenog tipa (odmaraliste, objekt za prehranu i sl.). Članovima uže obitelji, u smislu odredbe stavka 1. ovoga clanka, podrazumijevaju se: supružnici, djeca, pastorcad i usvojenici, te roditelji i usvojitelji. Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga clanka, obvezatne su pružanje ugostiteljskih usluga prijaviti opcinskom tijelu prema mjestu sjedista objekta, odnosno prema mjestu gdje se pružaju usluge koje to upisuju u Upisnik o ugostiteljskim uslugama pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga clanka. Ministar će propisati minimalne tehničke uvjete i druge uvjete za pružanje usluga iz stavka 1. ovoga clanka. Opcinsko tijelo utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donijetog na temelju stavka 4. ovoga clanka. Ministar će propisati sadržaj i oblik obrasca prijave i način vođenja Upisnika o ugostiteljskim uslugama pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga clanka.

Clanak 63.

Odredbe ovoga zakona ne primjenjuju se na pružanje usluga prehrane i smjestaja u ustanovama socijalne skrbi, zdravstvenim ustanovama, odgojno-obrazovnim i drugim sličnim ustanovama, te u vojnim objektima, Ministarstvu unutarnjih poslova, ako te usluge pružaju njihovi djelatnici isključivo pripadnicima i korisnicima tih ustanova, te pripadnicima vojske i Ministarstva unutarnjih poslova.

Clanak 64.

Ne smatra se ugostiteljskom djelatnoscu pripremanje i usluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pica i jednostavnih jela, koje pravne i fizičke osobe organiziraju za potrebe svojih djelatnika i članova u svojim poslovnim prostorijama i prostorima.

A. PREDMET I NACIN POSLOVANJA UGOSTITELJA

Clanak 65.

Fizicke osobe u smislu odredbi ovoga zakona mogu dobiti odobrenje za osnivanje ugostiteljske radnje samo za jedan ugostiteljski objekat na teritoriju Federacije BiH.

Clanak 66.

Za pružanje usluga ugostitelj je obavezan pribaviti odobrenje općinskog tijela. Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdat će se ugostitelju koji ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je poslovno sposoban,
2. da ima odgovarajuće poslovne prostorije odnosno prostor,
3. da ispunjava propisane zdravstvene uvjete,
4. da mu nije pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja pružanja usluga u ugostiteljskoj djelatnosti.

Clanak 67.

O odobrenju iz članka 66. stavka 1. ovoga zakona, općinsko tijelo rješava rješenjem u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Clanak 68.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga ugostitelja obavezno sadrži:

1. ime i prezime građanina i JMBG;
2. naziv firme;
3. mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga;
4. vrstu usluge koja se pruža;
5. kategoriju objekta u kojem pruža uslugu;
6. naznaku o pružanju usluga tijekom cijele godine ili sezonski.

Clanak 69.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga ugostitelja prestaje važiti:

1. objavom ugostitelja, danom navedenim u objavi ili danom podnošenja objave općinskom tijelu;
2. ako ugostitelj ne započne pružati usluge u roku od šest mjeseci od dana donošenja rješenja o odobrenju;
3. ako prestane ispunjavati koji od uvjeta navedenih u članku 66. ovoga zakona;
4. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovog zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku;
5. ako se naknadno utvrdi da je rješenje o odobrenju utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku rješenja o odobrenju iz stavka 1. ovog članka općinsko tijelo donosi rješenje i dostavlja ga nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave i općinskoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji.

Clanak 70.

Ugostitelj posluje tijekom cijele godine ili sezonski. Ugostitelj može poslovati i povremeno (za vrijeme trajanja manifestacija, sajмова, prigodnih priredbi i sl.)

Clanak 71.

Ugostitelj je obavezan:

1. poslovati sukladno odredbama ovoga zakona, propisa donesenih temeljem ovoga zakona, te drugim poslovnim običajima u ugostiteljstvu;
2. vidno istaknuti cijene usluga koje se nude, na način dostupan gostima i pridržavati se istaknutih i objavljenih cijena, a kod pružanja usluga smještaja u cjenicima istaknuti i iznos boravne pristojbe; cjenike staviti na raspolaganje gostima u dovoljnom broju primjeraka;
3. voditi poslovne knjige - knjigu prometa;
4. utvrditi normative o utrosku namirnica i pica za pojedine usluge prehrane i pica, pružiti usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima, te na zahtjev normativ predociti gostu;
5. izdati gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu s naznakom vrste, količine i cijene pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja navesti u računu i iznos boravne pristojbe;
6. utvrditi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj i istaknuti ga na recepciji, te izvadak iz kućnog reda

istaknuti u svim sobama i apartmanima;

7. vidno istaknuti vrstu i kategoriju ugostiteljskog objekta na ulazu u ugostiteljski objekt;

8. vidno istaknuti na ulazu u ugostiteljski objekt ili u njegovoj neposrednoj blizini obavijest o radnom vremenu;

9. pridržavati se radnog vremena;

10. voditi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smjestaj;

11. voditi knjigu žalbi na propisan način u svakom ugostiteljskom objektu, u roku od tri dana izjavljeni prigovor dostaviti općinskoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji, te u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora odgovoriti na prigovor.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja knjige gostiju, knjige prometa, te knjige žalbi. Ugostitelj koji u ugostiteljskom objektu pruža usluge turistima obavezan je, uz naziv vrste objekata, istaknuti i oznaku da se u tom objektu pružaju usluge turistima. Općinsko vijeće može odrediti prostore na kojima se pružaju usluge turistima.

Članak 72.

Ugostitelju je zabranjeno usluživati alkoholna pica gostu mlađem od 18 godina.

B. VRSTE I KATEGORIZACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

Članak 73.

Ugostiteljska djelatnost i pružanje ugostiteljskih usluga, obavljaju se pod određenim uvjetima glede uređenja i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, kao i pod drugim uvjetima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim temeljem ovoga zakona (u daljnjem tekstu: minimalni uvjeti). Ugostiteljski objekt, osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, mora ispunjavati i uvjete glede: projektiranja, gradjenja i održavanja gradjevine, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite od buke, zaštite i unapređenja okolisa, kao i druge uvjete propisane posebnim propisima (u daljnjem tekstu: drugi uvjeti). Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanje ugostiteljskih usluga moraju biti ispunjeni zdravstveni uvjeti za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima. Ministar će donijeti propis o minimalnim uvjetima koje moraju ispunjavati ugostiteljski objekti iz stavka 1. ovoga članka. Ministar će propisati uvjete za pripremanje i opskrbu hranom za potrošnju na drugom mjestu (catering).

Članak 74.

Ugostiteljska djelatnost obavlja se u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru namijenjenom, uređenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga (u daljnjem tekstu: ugostiteljski objekt). Ugostiteljska djelatnost može se obavljati i u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru gdje se obavlja druga djelatnost ako su za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ispunjeni propisani uvjeti.

Članak 75.

Ugostiteljskim objektima prema ovom zakonu, smatraju se ugostiteljski objekti za smjestaj i ugostiteljski objekti za prehranu, a razvrstavaju se u sedam skupina i to:

1. hoteli (vrste: hotel, hotelsko naselje, aparthotel, apartmansko naselje, motel, pansion i sl.);
2. kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smjestaj (vrste: kamp, sobe za iznajmljivanje, apartman, omladinski hotel, planinarski dom, odmaraliste, prenociste i sl.);
3. restorani (vrste: restoran, gostionica, zdravljak - mlijecni restoran, krcma, konoba, pizzeria, objekt brze prehrane, cevabdžinica, ascinica, burekdžinica i sl.);
4. barovi: (vrste: barovi, noćni bar, disco-bar, i sl.);
5. buffet: (vrste: buffet, pivnica, bistro i sl.)
6. kavane (vrste: kavana, caffè-bar, caffè-slaticarna i sl.)
7. kantine i pripremnice obroka (catering).

Ministar će propisati vrste ugostiteljskih objekata i njihovo razvrstavanje u pojedine skupine sukladno stavku 1. ovoga članka, polazeći od načina usluživanja i pretežitosti usluga koje se u ugostiteljskom objektu pružaju. Ministar će utvrditi popisom iz stavka 2. ovoga članka i minimum usluga koje je ugostitelj dužan pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta.

Članak 76.

Od ugostiteljskih objekata za smjestaj kategoriziraju se hoteli. Oznaka za kategoriju hotela je zvjezdica.

Hoteli se razvrstavaju u pet kategorija:

- prva kategorija označava se sa pet zvjezdica,

- druga kategorija oznacava se sa cetiri zvjezdice,
- treca kategorija oznacava se sa tri zvjezdice,
- cetvrta kategorija oznacava se sa dvije zvjezdice,
- peta kategorija oznacava se sa jednom zvjezdicom.

Kategorizaciju objekata sa pet i cetiri zvjezdice vrši Ministarstvo a ostale kategorije kantonalna tijela. Ministar ce utvrditi propisom iz clanka 73. stavka 4. ovoga zakona i vrste ugostiteljskih objekata za smjestaj koji se kategoriziraju, kategorije, elemente i mjerila za kategorizaciju, te postupak i nacin kategorizacije ugostiteljskih objekata. Ugostiteljski objekti za prehranu se ne kategoriziraju. Iznimno od odredbe iz stavka 3. ovoga clanka, na zahtjev ugostitelja, mogu se kategorizirati ugostiteljski objekti vrste restoran iz skupine restorani. Oznaka za kategoriju pojedinog restorana je broncana, srebrna ili zlatna kuharska kapa. Ministar ce propisati mjerila i postupak kategorizacije restorana.

Clanak 77.

Ugostiteljski objekt koji prestane ispunjavati uvjete propisane za odredjenu vrstu i kategoriju objekta ne moze posloovati kao ta vrsta i kategorija ugostiteljskog objekta.

Clanak 78.

Ugostiteljski objekt moze imati naziv jedne vrste ugostiteljskog objekta ovisno od vrste usluga koje se pretezito pruzaju u objektu. Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga clanka, ugostiteljski objekt moze imati naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, ako za svaku vrstu ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i posebnim propisima, te ako su usluge tih dviju vrsta ugostiteljskih objekata dopunjavajuće.

Clanak 79.

Naziv vrste ugostiteljskog objekta moze se promijeniti, ako su ispunjeni uvjeti propisani za pruzanje druge vrste usluge u ugostiteljskom objektu.

C. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE KATEGORIZACIJE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

Clanak 80.

Kantonalno tijelo utvrdjuje, na zahtjev ugostitelja, kategorizaciju ugostiteljskih objekata treće, četvrte i pete kategorije, koji se oznacavaju sa tri, dvije i jednom zvjezdicom. Opcinsko tijelo utvrdjuje, na zahtjev ugostitelja, minimalne i druge uvjete za ugostiteljske objekte koji se ne kategoriziraju. Uvjeti iz stavka 1. i stavka 2. ovoga clanka, utvrdjuju se rjesenjem u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva. Rjesenje iz stavka 3. ovoga clanka, upisuje se u Upisnik o kategorizaciji ugostiteljskih objekata.

Clanak 81.

Ako kantonalno odnosno opcinsko tijelo ne donese rjesenje iz clanka 76. stavka 3. i clanka 80. stavka 3. ovoga zakona u propisanom roku ili ne donese rjesenje kojim se zahtjev odbija zbog neispunjavanja propisanih uvjeta, ugostitelj moze zapoceti s radom u ugostiteljskom objektu, o cemu je duzan prethodno pismeno izvijestiti tijelo. Kantonalno odnosno opcinsko tijelo donijet ce rjesenje iz clanka 76. stavka 3. i clanka 80. stavka 3. ovoga zakona i ugostitelju koji je zapoceo s radom u ugostiteljskom objektu temeljem odredbi stavka 1. ovoga clanka, ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom.

Clanak 82.

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rjesava u prvom stupnju i neposredno vodi ispitni postupak za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smjestaj iz skupine hoteli, kojih se kategorije oznacavaju s cetiri ili pet zvjezdica. Kantoni, na zahtjev ugostitelja, rjesavaju u prvom stupnju i neposredno vode ispitni postupak za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za prehranu iz skupine restorani, vrste restoran kojih se kategorije oznacavaju broncanom, srebrnom ili zlatnom kuharskom kapom. Kantonalno tijelo na zahtjev ugostitelja rjesava u prvom stupnju i neposredno vodi ispitni postupak za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smjestaj, osim objekata navedenih u stavku 1. ovoga clanka. Troskove ispitnog postupka iz stavka 1, 2. i 3. ovoga clanka snosi ugostitelj.

Clanak 83.

Zahtjev ugostitelja iz clanka 82. ovoga zakona sadrzi: 1. tvrtku i sjediste ugostitelja; 2. vrstu, naziv i mjesto ugostiteljskog objekta; 3. usluge koje ce biti predmet poslovanja ugostiteljskog objekta. Odredbe stavka 1. ovoga clanka na odgovarajuci nacin primjenjuje se i na zahtjev ugostitelja iz clanka 80. stavka 1. i stavka 2. ovoga zakona.

Clanak 84.

Zahtjev za kategorizaciju ugostiteljskih objekata iz clanka 82. stavka 1. ovoga zakona, podnosi se ministarstvu, a iz clanka 82. stavka 2. i 3. ovoga zakona kantonalnom tijelu. Kategorizaciju ugostiteljskih objekata iz clanka 82. stavka 1. ovoga zakona utvrđuje rjesenjem ministarstvo, u roku od 60 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva. Kategorizaciju objekata iz clanka 82. stavka 2. i 3. ovoga zakona, utvrđuje rjesenjem kantonalno tijelo, u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Clanak 85.

Rjesenje iz clanka 82. stavka 1. ovoga zakona upisuje se u Upisnik o kategorizaciji ugostiteljskih objekata (u daljnjem tekstu: Upisnik) kojeg vodi ministarstvo po sluzbenoj duznosti. Rjesenje iz clanka 82. stavka 2. i 3. ovoga zakona upisuje se u Upisnik kojeg vodi kantonalno tijelo po sluzbenoj duznosti. Ministar ce donijeti propis o obliku, sadrzaju i nacinu vodjenja Upisnika iz stavka 1. i stavka 2. ovoga clanka i Upisnika iz clanka 80. stavka 4. ovoga zakona.

Clanak 86.

Protiv rjesenja o kategorizaciji ugostiteljskih objekata, o kojem u prvom stupnju rjesava kantonalno tijelo, moze se u roku osam dana od dana dostave rjesenja izjaviti zalba ministarstvu. Protiv rjesenja o kategorizaciji ugostiteljskih objekata, o kojem u prvom stupnju rjesava ministarstvo ne moze se izjaviti zalba, ali se moze uloziti tuzba kod nadleznog suda.

Clanak 87.

Rjesenje o kategorizaciji iz clanka 80. stavka 3. ovoga zakona i rjesenja iz clanka 82. stavka 1. i 3. ovoga zakona, prestaju vaziti:

1. smrću nosioca odobrenja;
2. prestankom poslovanja ugostitelja;
3. ako ugostitelj ne zapocne s radom u roku sest mjeseci od dana donosenja rjesenja.

Clanak 88.

Ugostiteljske usluge mogu se pružati i u pokretnom objektu. Pod objektom iz stavka 1. ovoga clanka, smatra se objekt koji se moze premjestati iz jednog na drugo mjesto vlastitim pogonom ili vucom. U objektu iz stavka 1. ovoga clanka moze se usluživati picima, napicima i jelima koja su uobicajena u buffetu, samo u konfekcioniranom obliku. Ministar ce propisati minimalno-tehnicke uvjete koje mora ispunjavati objekt iz stavka 1. ovoga clanka. Opcinsko tijelo utvrđuje prostore na kojima se mogu pružati usluge u objektu iz stavka 1. ovoga clanka.

Clanak 89.

Ugostiteljske usluge mogu se pružati iz kioska, pod satorom, na izletistu i sl. Opcinsko tijelo odobrenjem ce utvrditi koja se jela, pica i napici mogu usluživati u objektima iz stavka 1. ovoga clanka.

D. KAMPIRANJE

Clanak 90.

Kampiranje u smislu ovog zakona smatra se smjestaj i boravak osoba u prirodi, pod satorom i drugim slicnim objektima (kamp kucice, stambene prikolice i sl.) na podesnom i ogradjenom zemljistu na kome se gostima iznajmljuju prostori za kampovanje ili kamp jedinice za smjestaj vlastite ili u kampu iznajmljene opreme radi odmora i rekreacije. Pravne i fizicke osobe mogu organizirati pružanje usluga kampiranja pod uvjetima utvrdjenim ovim zakonom. Fizicka osoba moze organizirati kamp na zemljistu za najviše 10 smjestajnih jedinica odnosno 30 gostiju istodobno. Za pružanje usluga kampiranja fizicko lice je obvezno pribaviti odobrenje opcinskog tijela sukladno clanku 65 - 71 ovog zakona.

Clanak 91.

Zemljiste za kampiranje odredjuje opcinsko tijelo odlukom. Istom odlukom utvrduje se i postupak za dodjelu zemljista za organiziranje kampiranja ugostitelju.

E. UGOSTITELJSKE USLUGE UGOSTITELJA U DOMACINSTVU, SELJACKOM DOMACINSTVU I NA PLOVNOM OBJEKTU

Ugostiteljske usluge u domacinstvu

Clanak 92.

Pod uvjetima utvrdjenim ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, fizicka osoba u domacinstvu (u daljnjem tekstu: ugostitelj) moze:

1. iznajmljivati gostima sobe, apartmane i kuce za odmor, kojih je vlasnik ili nositelj prava koristenja, do ukupno najvise 10 soba odnosno 20 postelja;
2. organizirati kamp na zemljistu za najvise 10 smjestajnih jedinica, odnosno 30 gostiju istodobno. Ugostitelj moze pruhati i usluge dorucka, polupansiona ili pansiona samo gostima kojima izdaje sobe, apartmane, kuce za odmor i u kampu.

Clanak 93.

Za pruhanje ugostiteljskih usluga ugostitelj u domacinstvu iz clanka 92. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: usluge) moraju biti ispunjeni minimalni higijensko-tehnicki uvjeti.

Clanak 94.

Ugostitelj koji pruha usluge iz clanka 92. ovoga Zakona mora ispunjavati i ostale uvjete za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima.

Clanak 95.

Ugostitelj koji pruha usluge iz clanka 92. obvezatan je:

1. vidno istaknuti vrstu objekta u kojem pruha usluge;
2. vidno istaknuti naziv usluga koje pruha na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini, na hrvatskom i bosanskom jeziku s propisanim oznakama;
3. vidno istaknuti cijene usluga koje nudi i iznos boravne pristojbe, na propisan i uobicajen nacin, te se pridrzavati istaknutih cijena;
4. voditi popis gostiju;
5. izdati gostu racun s naznacenom vrstom, kolicinom i cijenom pruzenih usluga za svaku pruzenu uslugu, a kod pruhanja usluga smjestaja navesti u racunu i iznos boravne pristojbe;
6. utvrditi normative namirnica i pica za pojedine usluge prehrane i pica, ako takve usluge pruha i pruziti usluge po utvrdjenim normativima, te na zahtjev normativ predociti gostu;

Clanak 96.

Ugostitelj koji pruha usluge ne moze biti poslodavac niti koristiti rad osoba koje nisu clanovi njegovog domacinstva. Clanovi domacinstva moraju ispunjavati i druge uvjete za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima.

Clanak 97.

Za pruhanje usluga iz clanka 92. ovoga zakona, ugostitelj je obvezatan pribaviti odobrenje opcinskog tijela.

Ugostiteljske usluge u seljackom domacinstvu

Clanak 98.

U seljackom domacinstvu, koje je organizirano kao turisticko seljacko gospodarstvo (u daljnjem tekstu: seljacko domacinstvo), clan seljackog domacinstva moze pruhati usluge iz clanka 92. stavka 1. tocke 1. ovoga

zakona, osim iznajmljivanja kuca za odmor i organiziranja kampa. Gostima kojima se pružaju usluge iz stavka 1. ovoga članka u seljackom domaćinstvu, mogu se pružati i usluge dorucka, polupansiona i pansiona, te usluživanje pica i napitaka iz pretežito vlastite proizvodnje. U seljackom domaćinstvu mogu se pružati i usluge kusanja vlastitog vina ili rakije u uređenom dijelu stambenog ili gospodarskog objekta, u zatvorenom, natkritom ili na otvorenom prostoru za najviše 50 osoba (izletnika) istodobno. Na pružanje usluga u seljackom domaćinstvu primjenjuju se odredbe članka 92. do 97. ovoga zakona. Ministar će uz pribavljeno mišljenje ministra poljoprivrede, sumarstva i vodoprivrede propisati što se smatra pretežito vlastitom proizvodnjom, te vrstu proizvoda koji ne moraju biti iz vlastite proizvodnje u smislu stavka 2. ovoga članka.

Ugostiteljske usluge na plovnom objektu

Članak 99.

Pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, ugostitelj može pružati usluge prehrane, pica i napitaka na svojem plovnom objektu za najviše 20 gostiju istodobno. Usluge iz stavka 1. ovog članka, ugostitelj ne smije pružati u lukama, pristanicama i na sidristima, kao i u slučaju kada plovni objekt kruži izvan luka i sidrista, osobama koje nisu na plovni objekt ukrcane radi prijevoza. Na pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 92. do 97. ovoga zakona.

IV - TURISTICKO-UGOSTITELJSKA INSPEKCIJA

Članak 100.

Nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuje ugostiteljska i turistička djelatnost obavlja turističko-ugostiteljska inspekcija (u daljem tekstu: inspekcija), ako zakonom nije određeno da pojedine poslove obavljaju druga tijela uprave.

Članak 101.

Inspekcija obavlja nadzor koji se odnosi na:

1. razvrstavanje i minimalne uvjete za rad ugostiteljskih i turističkih objekata;
2. kategorizaciju ugostiteljskih i turističkih objekata;
3. izvršavanje ugovornih obveza između prodavatelja i kupaca ugostiteljskih i turističkih usluga;
4. obracun, naplatu i uplatu boravisne pristojbe;
5. isticanje i pridržavanje objavljenih cijena ugostiteljskih i turističkih usluga, te izdavanje racuna za obavljene usluge;
6. utvrđivanje i pridržavanje normativa jela i pica u kolicini i kakvoci;
7. vođenje knjige žalbe i postupak u svezi s prigovorima kupaca ugostiteljskih i turističkih usluga. Osim poslova iz stavka 1. ovog članka, inspekcija obavlja i druge poslove koji su zakonom stavljeni u njenu nadležnost.

A. USTROJSTVO TURISTICKO-UGOSTITELJSKE INSPEKCIJE

Članak 102.

Poslove inspekcije obavljaju federalni, kantonalni i općinski turističko-ugostiteljski inspektori (u daljnjem tekstu: inspektori).

Članak 103.

Za federalnog i kantonalnog inspektora može biti postavljena osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijem ispunjava posebne uvjete:

1. visoka stručna sprema ugostiteljske, turističke, hotelijerske, ekonomske, pravne i tehnološke;
2. najmanje pet godina radnog staza u struci nakon položenog stručnog ispita;
3. položen stručni ispit.

Članak 104.

Za općinskog inspektora može biti postavljena osoba koja, pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijem ispunjava posebne uvjete:

1. visoka stručna sprema ugostiteljske, turističke, hotelijerske, ekonomske, pravne i tehnološke;
2. tri godine radnog staza u struci;
3. položen stručni ispit.

Clanak 105.

Pored poslova osnovne djelatnosti općinski i kantonalni inspektori obavljaju i poslove iz djelokruga inspekcije kao što su: nadzor nad iznajmljivanjem soba, kuća i stanova za odmor, turističkih apartmana, pridržavanjem radnog vremena, isticanjem cijena, izdavanjem računa, prijavom i odjavom boravka turista, obracunom, naplatom i uplatom boravne pristojbe, normativa u ugostiteljstvu i sl. Inspektori mogu u poslovima nadzora iz stavka 1. ovog članka izricati kazne na mjestu izvršenja prekršaja i podnositi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, a u ostalim poslovima nadzora ovlašteni su obavljati upravne radnje do donošenja upravnih rješenja.

B. OVLAŠTI I OBVEZE TURISTICKO-UGOSTITELJSKOG INSPEKTORA

Clanak 106.

U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten pregledati: poslovne i druge prostorije i prostore u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost; robu, uređaje i opremu kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost; stanove i kuće za iznajmljivanje u kojima se turistima i putnicima pružaju ugostiteljske i turističke usluge; zgrade, uređaje i opremu luka nautičkog turizma, vozila i plovila kojima se ili u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost; poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućuje uvid u poslovanje pravne i fizičke osobe koja pruža ugostiteljske i turističke usluge, kao i isprave na osnovi kojih se može utvrditi identitet fizičkih osoba, te obavljati druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora.

Clanak 107.

Pravne i fizičke osobe čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom pregledu, obvezne su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora. Pravne i fizičke osobe obvezne su na zahtjev inspektora dostaviti podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti u primjerenom roku koji on odredi.

Clanak 108.

Inspektor će rješenjem zabraniti pružanje usluga pravnoj i fizičkoj osobi ako obavlja ugostiteljsku ili turističku djelatnost bez upisa u zakonom propisani upisnik, odnosno bez rješenja nadležnog tijela državne uprave kojim je utvrđeno da prostor, uređaji i oprema udovoljavaju propisanim uvjetima ili suprotno izdanom odobrenju ako je obavljanje tih djelatnosti odnosno pružanje tih usluga u suprotnosti sa zakonom. Inspektor rješenje iz stavka 1. ovog članka donijet će bez odgadjanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja.

Clanak 109.

Inspektor će donijeti rješenje u slučajevima kada utvrdi da pravna ili fizička osoba: obavlja djelatnost usprkos izrečenoj zaštitnoj mjeri zabrane obavljanja ugostiteljske i turističke djelatnosti, a koja je postala pravomoćna i izvršna.

Clanak 110.

Inspektor u provedbi rješenja iz članka 108. i članka 109. ovog zakona pecacenjem ili na drugi pogodan način će zatvoriti prostorije u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost, te može oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima se obavlja djelatnost, do konačne odluke nadležnog tijela. Izvršno rješenje inspektora koje se odnosi na nenovčane obveze, može se izvršiti i neposredno bez prethodne primjene prisilnih mjera predviđenih propisima o općem upravnom postupku. Izvršno rješenje inspektora koje se odnosi na novčane obveze prisilno se izvršava po postupku propisa za naplatu poreza.

Clanak 111.

Ako je zakonom predviđena mogućnost oduzimanja predmeta kojim je učinjen prekršaj, privredni prijestup ili krivično djelo, inspektor može privremeno oduzeti te predmete o čemu je dužan izdati pismenu potvrdu. Inspektor je obavezan da, uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za učinjeni prekršaj, odnosno uz prijavu za učinjeni privredni prijestup ili krivično djelo, o privremenom oduzimanju predmeta odmah izvijesti nadležno tijelo kod kojeg pokreće postupak zbog učinjenog prekršaja, privrednog prijestupa ili krivičnog djela zavisno o kvalifikaciji djela učinjenog oduzetim predmetom. Tijela Federalne uprave u čijem se sastavu nalazi inspekcija osigurati će uvjete za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta.

Članak 112.

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je kupcu ugostiteljske odnosno turističke usluge zaracunata ili naplacena visa cijena od utvrđene, narediti će prodavatelju usluge da vrati više naplaceni iznos ostecenom kupcu usluge i bez odlaganja podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Ako kupac usluge iz stavka 1. ovog članka nije poznat, inspektor će u zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka predložiti da se više naplaceni iznos oduzme kao protupravno stečena imovinska koristavak

Članak 113.

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor je nadležno drugo tijelo državne uprave, bez odgadjanja, a najkasnije u roku od osam dana, obavijestiti će to tijelo.

Članak 114.

Protiv rješenja kantonalnog inspektora može se u roku od 8 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba federalnom inspektoratu. Protiv rješenja općinskih inspektora može se u roku od osam dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba kantonalnom inspektoratu. Protiv rješenja koje u prvom stupnju donese federalni inspektor ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 115.

Pri obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor mora imati službenu iskaznicu inspektora kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti. Obrazac službene iskaznice inspektora, način izdavanja i uporabe propisuje ministar.

V - NADZOR

Članak 116.

Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona obavlja Federalno ministarstvo trgovine, kantonalna i općinska tijela. Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih temeljem ovog zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih davatelja turističkih usluga provode federalni kantonalni i općinski turističko-ugostiteljski inspektori svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

Članak 117.

Nadležni turističko-ugostiteljski inspektor donijeti će rješenje kojim će zabraniti pružanje pojedinih turističko-ugostiteljskih usluga ako utvrdi da: 1. pravna ili fizička osoba obavlja turističko-ugostiteljsku djelatnost, a da nije upisana u sudski registar odnosno da ne posjeduje rješenje ili odobrenje općinskog tijela i 2. pravna ili fizička osoba obavlja turističko-ugostiteljsku djelatnost, a da nije pribavila rješenje da objekt odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge udovoljava uvjetima propisanim ovim zakonom, ili propisima donesenim na temelju ovog zakona.

Članak 118.

Ako poslovne prostorije u kojima se pružaju turističko-ugostiteljske usluge prestanu udovoljavati uvjetima propisanim ovim zakonom i drugim propisima, nadležni turističko-ugostiteljski inspektor narediti će otklanjanje utvrđenih nedostataka, u određenom roku. Ako nedostaci iz stavka 1. ovog zakona ne budu otklonjeni u određenom roku, nadležni turističko-ugostiteljski inspektor zabraniti će pružanje usluga u poslovnim prostorijama dok se ne otklone utvrđeni nedostaci.

VI - KAZNENE ODREDBE

A. Turisticka djelatnost

Clanak 119.

Novcanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 DEM, kaznit ce se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne pruža turističke usluge koje prema propisima spadaju u predmet njihovog poslovanja (clanak 12.);
2. se u prometu nezakonito koristi izrazom "putnicka agencija" (clanak 13.); Za prekršaj iz stavka 1. ovog clanka kaznit ce se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 100 do 500 DEM.

Clanak 120.

Novcanom kaznom u iznosu od 600 do 3.000 DEM, kaznit ce se za prekršaj pravna osoba iz clanka 8. stavka 1. ovog zakona ako:

1. organizira putovanje i boravak za osobe koje nisu njeni clanovi;
2. prilikom organiziranja putovanja za svoje clanove ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani;
3. organizira putovanje i boravak koji traje dulje od tri dana. Za prekršaj iz stavka 1. ovog clanka kaznit ce se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 80 do 400 DEM.

Clanak 121.

Novcanom kaznom u iznosu od 500 do 2.500 DEM kaznit ce se za prekršaj pravna osoba ako:

1. poslovne prostorije ne ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom (clanak 23.);
  2. ne osigura rizike putovanja osiguranjem putnika i njihove prtljage (clanak 18. stavak 1.);
  3. ne koristi prijevozna sredstva osigurana obveznim osiguranjem putnika u skladu sa zakonom (clanak 18. stavak 2.);
  4. u svakom poslovnom prostoru nema zaposlenog barem jednog ovlastenog voditelja poslovanja (clanak 25);
- Za prekršaj iz stavka 1. tocke 1, 2, 3. i 4. ovog clanka kaznit ce se odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 100 do 500 DEM.

Clanak 122.

Novcanom kaznom u iznosu od 400 do 2.000 DEM kaznit ce se za prekršaj putnicka agencija ako:

1. u poslovnim prostorijama u kojima obavlja djelatnost, tijekom radnog vremena nije nazocna barem jedna osoba koja ispunjava uvjete za rad u putnickoj agenciji;
2. na ulazu u poslovni prostor putnicke agencije ne izlozi natpisnu ploču na kojoj je tvrtka putnicke agencije (clanak 13. stavak 1. tocka 1.);
3. se na zahtjev korisnika njezinih usluga ne izjasni o svojstvu i obimu ovlastenja ukoliko zastupa druge putnicke agencije (clanak 13. stavak 1. tocka 2.);
4. u reklamnim i propagandnim materijalima i svim drugim poslovnim dokumentima nema otisnutu tvrtku, sjediste odnosno adresu putnicke agencije (clanak 15.);
5. prije ugovaranja kupca ne obavijesti o cijeni ponudjenih usluga (clanak 17. stavak 1. tocka 3.); Za prekršaje iz stavka 1. tocke 1, 2, 3, 4. i 5. ovog clanka kaznit ce se ovlastena osoba putnicke agencije novcanom kaznom u iznosu od 80 do 400 DEM.

Clanak 123.

Novcanom kaznom u iznosu od 80 do 400 DEM, kaznit ce se za prekršaj:

1. fizicka osoba koja bez odobrenja obavlja poslove turistickog vodica (clanak 37.);
2. turisticki vodac koji poslove turistickog vodica obavlja suprotno odredbama ovog zakona (clanak 33.);
3. turisticki vodac koji pri obavljanju poslova turistickog vodica nema iskaznicu turistickog vodica ili koji iskaznicu turistickog vodica ne nosi na vidljivom mjestu (clanak 36); Novcanom kaznom od 350 DEM kaznit ce se za prekršaj i pravna osoba, ukoliko je obavljanje poslova turistickog vodica povjerio osobi koja ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova turistickog vodica koji su propisani ovim zakonom (clanak 28.). Za prekršaj iz stavka 2. ovog clanka kaznit ce se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 50 do 250 DEM.

B. Ugostiteljska djelatnost

Clanak 124.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. ne pruža ugostiteljske usluge u skladu s odredbom iz članka 71. ovoga zakona;
2. ugostiteljski objekt ne ispunjava minimalne uvjete glede uređenja i opreme ugostiteljskih objekata, te druge uvjete sukladno ovom zakonu, propisima donesenim temeljem ovoga zakona ili ako za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanje ugostiteljskih usluga nisu ispunjeni zdravstveni uvjeti za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima (članak 73. stavak 2. i 3.);
3. ugostiteljski objekt koji prestane ispunjavati uvjete propisane za određenu vrstu i kategoriju objekta i dalje posluje kao ta vrsta i kategorija ugostiteljskog objekta (članak 77.). Za prekršaje iz stavka 1. točke 1, 2. i 3. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovanja ugostiteljskog objekta novčanom kaznom od 500 do 2.500 DEM. Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, uz izrečenu novčanu kaznu ugostitelju će se oduzeti i imovinska korist pribavljena prekršajem.

Članak 125.

Novčanom kaznom od 800 do 4.000 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. ne udovoljava uvjetima iz članka 62. stavka 1. ovoga zakona ili ako pruža ugostiteljske usluge osobama koje nisu njeni djelatnici, članovi, umirovljenici, te članovi uže obitelji djelatnika i umirovljenika (članak 62. stavak 1. i 2.);
  2. objekt u kojem pruža ugostiteljske usluge ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima (članak 62. stavak 4.);
  3. pružanje ugostiteljskih usluga u objektu zatvorenog tipa ne prijavi općinskom tijelu (članak 62. stavak 3.).
- Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 400 do 2.000 DEM. Za prekršaj iz stavka 1. točka 3. ovoga članka, inspektor može izreći odgovornoj osobi novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja, u iznosu od 200 DEM.

Članak 126.

Novčanom kaznom od 600 do 3.000 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi u ugostiteljskom objektu, na način dostupan gostima, ili ako se ne pridržava istaknutih i objavljenih cijena, ili ako kod pružanja usluga smještaja u cjenicima ne istakne i iznos boravišne pristojbe, te ako cjenici nisu dostupni gostima u dovoljnom broju primjeraka (članak 71. stavak 1. točka 2.);
2. ne vodi poslovne knjige - knjige prometa (članak 71. stavak 1. točka 3.);
3. ne utvrdi normative o utrosku namirnica i pica za pojedine usluge prehrane i pica ili ne pruži usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima, ili na zahtjev normativ ne predoci gostu (članak 71. stavak 1. točka 4.);
4. ne izda gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu s naznakom vrste, količine, i cijene pruženih usluga, a kod pružanja usluge smještaja ne navede i iznos boravišne pristojbe (članak 71. stavak 1. točka 5.);
5. ne vodi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj (članak 71. stavak 1. točka 10.);
6. ne vodi knjigu žalbi u propisanom obliku i sadržaju i na propisan način, te ako ne postoji ovim zakonom utvrđene rokove postupka po izjavljenoj prigovoru gosta (članak 71. stavak 1. točka 11.);
7. uslužuje alkoholna pica gostu mlađem od 18 godina ili ako uslužuje alkoholna pica protivno propisanoj zabrani (članak 72. stavak 1. i 2.);
8. ne pruža ugostiteljske usluge iz kioska, saltera, pod satorom, na izletistu i sl. na propisani način ili ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 89.);
9. ne pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na propisan način ili ne udovoljava propisanim uvjetima ili pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na prostoru koji nije utvrdilo općinsko tijelo (članak 88. stavak 3.);
10. Organizator kampiralista - pravna osoba ne pribavi prije početka poslovanja kampiralista, od općinskog tijela rješenje o udovoljavanju uvjetima za otvaranje kampiralis ta (članak 91.). Za prekršaje iz stavka 1. točke 1. do 7. i točke 10. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba odnosno voditelj poslovanja ugostiteljskog objekta novčanom kaznom od 300 do 1.500 DEM. Za prekršaje iz stavka 1. točka 4, 7, 8. i 9. ovoga članka, inspektor može kazniti voditelja poslovanja na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 150 DEM.

Članak 127.

Novčanom kaznom od 500 do 2.500 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. u ugostiteljskom objektu za smještaj ne utvrdi kućni red i ne istakne ga na recepciji, ili izvadak iz kućnog reda ne istakne u svim sobama i apartmanima (članak 71. stavak 1. točka 6.);
2. vidno ne istakne na ulazu u ugostiteljski objekt vrstu i kategoriju ugostiteljskog objekta (članak 71. stavak 1. točka 7.);
3. na ulazu u ugostiteljski objekt ili u njegovoj neposrednoj blizini vidno ne istakne obavijest o radnom vremenu (članak 71. stavak 1. točka 8.);

4. se ne pridržava radnog vremena (članak 71. stavak 1. točka 9.);
5. u ugostiteljskom objektu u kojem se pružaju usluge turistima uz naziv vrste objekta ne istakne i oznaku da se u tom objektu pružaju usluge turistima ili takve usluge pruža na prostorima koje nije odredilo nadležno tijelo (članak 71. st. 3. i 4.);
6. pruža jednostavnu ugostiteljsku uslugu protivno odredbama članka 60. stavak 1. ovoga zakona. Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovanja ugostiteljskog objekta, novčanom kaznom od 200 do 1.000 DEM. Za prekršaje iz stavka 1. toč. 3. i 4. ovoga članka, inspektor može kazniti voditelja poslovanja na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 100 DEM.

Članak 128.

Novčanom kaznom od 400 do 2.000 DEM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. iznajmljuje gostima sobe, apartmane i kuće za odmor s više od 10 soba, odnosno 20 postelja, organizira kamp za više od 10 smjestajnih jedinica, odnosno 30 gostiju istodobno (članak 92. stavak 1. toč. 1. i 2.);
2. pruža usluge doručka, polupansiona ili pansiona protivno odredbi članka 92. stavka 2. ovoga zakona;
3. objekt u kojem pruža usluge ne ispunjava minimalne higijensko-tehničke uvjete (članak 93.);
4. ne ispunjava propisane i ostale uvjete za rad u ugostiteljstvu (članak 94.);
5. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi i iznos boravne pristojbe, na propisan i uobičajen način, te ako se ne pridržava istaknutih cijena (članak 95. stavak 1. točka 3.);
6. ne vodi popis gostiju (članak 95. stavak 1. točka 4.);
7. ne izda gostu račun s naznačenom vrstom, količinom i cijenom pruženih usluga za svaku pruženu uslugu, a kod pružanja usluge smještaja ne navede i iznos boravne pristojbe (članak 95. stavak 1. točka 5.);
8. ne utvrdi normative namirnica i pica, ako takve usluge pruža i ne pruži usluge po utvrdjenim normativima, te na zahtjev gosta ne predloži normativ (članak 95. stavak 1. točka 6.);
9. postane poslodavac i koristi rad osobe koje nisu članovi njegova domaćinstva (članak 96. stavak 1.);
10. članovi domaćinstva fizičke osobe koji mu pomazu pružati usluge, ne ispunjavaju i druge uvjete za rad u ugostiteljstvu, sukladno posebnim propisima (članak 96. stavak 2.);
11. pruža usluge iz članka 92. ovoga zakona bez pribavljenog odobrenja općinskog tijela (članak 97. stavak 1.);
12. pruža usluge smještaja, prehrane, pica i napitaka, a ne ispunjava uvjete iz članka 98. stavka 1. ovoga zakona;
13. pruža usluge prehrane, pica i napitaka na plovnom objektu za više od dvadeset gostiju istodobno (članak 99. stavak 1.);
14. usluge na plovnim objektima pruža u lukama, pristanima i sidristima ili kada plovni objekt kruži izvan luka i sidrista, osobama koje nisu na plovni objekt ukrcane radi prijevoza (članak 99. stavak 2.). Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, inspektor može kazniti fizičku osobu na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 150 DEM.

Članak 129.

Novčanom kaznom od 300 do 1.500 DEM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. vidno ne istakne vrstu objekta u kojem pruža usluge (članak 95. stavak 1. točka 1.);
2. na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini vidno ne istakne naziv usluga koje pruža, na hrvatskom i bosanskom jeziku s propisanim oznakama (članak 95. stavak 1. točka 2.). Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, inspektor može kazniti fizičku osobu na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 100 DEM.

Članak 130.

Novčanom kaznom od 100 do 500 DEM kaznit će se za prekršaj osoba koja kampira izvan kampa ili postavlja sator, kamp-kučicu, kamp-prikolicu i drugu opremu za kampiranje izvan kampa u svrhu kampiranja (članak 90. stavak 1.). Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, na zahtjev inspektora, može se izreći zaštitna mjera oduzimanja predmeta kojima je učinjen prekršaj. Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, inspektor može kazniti osobu iz stavka 1. ovoga članka na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 50 DEM.

Članak 131.

Za prekršaje utvrdjene čl. 124. i 126. ovoga zakona počinjene drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se ugostitelju i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u navedenom objektu u trajanju od tri mjeseca do godine dana. C. Turističko-ugostiteljska inspekcija Članak 132. Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba: 1. ako ne postupi ili u određenoj roku ne postupi po rješenju inspektora (čl. 108, 109. i 112. stav 1.); 2. ako nastavi obavljati ugostiteljsku i turističku djelatnost usprkos izrečenoj zaštitnoj mjeri zabrane obavljanja djelatnosti (članak 109.). Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna

osoba novčanom kaznom 200 do 1.000 DEM. Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 100 do 500 DEM.

Članak 133.

Novčanom kaznom od 800 do 4.000 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne dopusti inspektoru pregled poslovnih i drugih prostorija i prostora u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost, robe, uređaja i opreme kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost, stambenih prostorija i prostora u domaćinstvu odnosno stambenih zgrada, stanova i kuća za iznajmljivanje u kojima se turistima i putnicima pružaju ugostiteljske i turističke usluge, zgrada, uređaja i opreme luka nautičkog turizma, vozila i plovila kojima se ili u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost, poslovnih knjiga, ugovora, isprava i evidencija i druge dokumentacije ili ako na drugi način spriječi ili ometa inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora (čl. 106. i 107. stavak 1.);
2. ako inspektoru na njegov zahtjev ne dostavi u određenom roku podatke, obavijesti i materijale potrebne za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti ili ako dostavi netočne podatke (članak 107. stavak 2.);
3. ako inspektoru ne dopusti oduzimanje predmeta kojima je učinjen prekršaj, privredni prijestup ili krivično djelo (članak 111. stavak 1.). Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba novčanom kaznom 100 do 500 DEM. Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom 80 do 400 DEM.

Članak 134.

Do osnivanja Centralne banke Bosne i Hercegovine i utvrđivanja valute Bosne i Hercegovine, novčane kazne za učinjeni prekršaj prema odredbama ovoga zakona utvrđene u DEM, naplaćuju se u domaćoj valuti po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje Narodna banka Bosne i Hercegovine.

VII - PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Članak 135.

Nadležnosti utvrđena ovim zakonom koji se odnose na Opcinske organe uprave primjenjivat će se dok nadležni kantonalni organi svojim propisom ne urede drugačije.

Članak 136.

Rok za donosenje provedbenih propisa iz ovog zakona je 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona. Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti koji se primjenjuju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, a do donosenja novih sprovedbenih akata iz ove oblasti primjenjivat će se podzakonski akti koji su na snazi, a doneseni su na osnovu tih propisa.

Članak 137.

Ugostitelji su obvezatni uskladiti minimalne uvjete, kategoriju i druge uvjete ugostiteljskih objekata, sukladno ovom zakonu, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu propisa iz članka 73. stavka 4. ovoga zakona.

Članak 138.

Fizicke osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu obvezatni su uskladiti minimalne higijensko-tehničke uvjete, kategoriju i druge uvjete objekata u kojem pružaju usluge, sukladno ovom zakonu, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz članka 93. ovoga zakona.

Članak 139.

Inspektori koji na dan stupanja na snagu ovoga zakona, ne ispunjavaju uvjete propisane u čl. 103. i 104. ovog zakona, mogu biti postavljeni, ako u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona ispune propisane uvjete. Inspektori iz stavka 1. ovog članka koji ne budu postavljeni kao i inspektori koji u zadanom roku ne ispune potrebne uvjete, raspoređuju se sukladno odredbama propisa.

Članak 140.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Sluzbenim novinama Federacije BiH".
Predsjedavajući
Ustavotvornom skupstinom
Mariofil Ljubic, v. r.